

Novinová zásilka - povolila Česká pošta, s. p., Odštěpný závod Praha č.j. Nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995
Placeno převodem
Novinová zásilka
Adresa adresáta:

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

10/98
ročník 8

K 130. výročí hromadné emigrace Čechů na Volyně

Toto historické výročí si volynští Češi připomněli na celostátním krajském setkání v Zatici. Na začátku hlavního projevu si určeny řečník položil následující otázky:

1. Byla emigrace na Volyně jevem kladným nebo záporným?

2. Jaký význam měla pro vlastní vystěhovalce z vlasti, a jaký pro širší místní společnost, tedy v carském Rusku, Polsku, na Ukrajině, nebo po návratu v českých zemích?

Odpověď zněla takto:

1. Základní důvod emigrace na Volyně je dobře znám. Bylo to zlepšení ekonomické situace každého emigranta, bylo to známé heslo "za chalupu grunt". Stanovený cíl byl dosažen. Všichni nezaujatí návštěvníci českých obcí na Volyni konstatovali vždy jejich vysokou úroveň, srovnatelnou s úrovní vesnic v českých zemích a někdy je i převyšovali.

2. Volynští Češi svou prací, svými hospodářskými zkušenostmi pozvedli postupně ekonomickou úroveň místního obyvatelstva na rozsáhlém území celé volynské gubernie a později i mimo ni. Zato byli příslušnými vládními činiteli kladně hodnoceni. Sílili tak dobré jméno celého českého národa. A to je v historickém vývoji 19. a 20. století důležitá skutečnost. V tomto směru je tedy tato emigrace hodnota jako kladný jev.

3. V průběhu téměř 80letého pobytu v cizině nedošlo u nich ke ztrátě národního povědomí. Pocit českosti byl zde dokonce výraznější než po návratu do vlasti. Je všeobecně známo, že u jiných velkých emigračních skupení, především v Americe, se tak nestalo.

4. Česká menšina na Volyni se na základě svého vlastenství zapojila do čs. odboje v 1. a zejména pak ve 2. světové válce v nebyvalé míře. Především díky ní vzniklo zde v r. 1914-15 1. čs. vojsko po 300leté porobě a největší vojenský útvar - 1. čs. armádní sbor na jaře roku 1944 ve 2. čs. zahraničním odboji. Spontánně vstoupilo do čs. vojských jednotek přes 10.700 volynských Čechů. To nedokázal žádný jiný čs. vystěhovalceký proud na světě.

5. Emigrace na Volyně stala se tak důležitým prínosem i pro dějiny celého českého národa. Ta jeho dějiny obohatila též na poli vědeckém.

6. Když vznikly důvody a možnosti k návratu do své domoviny, vrátila se především do historických prostorů českého pohraničí. Díky iniciativě svých předků, usílí čs. vlády a prezidenta republiky se jí nakonec podařilo opustit i Sovětský svaz, což patřilo vždy

k těmto obtížným a výjimečným událostem. I tato skutečnost je jejím kladem. Nepodařilo se to uskutečnit jiným čs. emigračním skupinám v bývalém SSR.

6. Volynští Češi se po reemigraci kochali demokratickým státním zřízením v ČR jen asi rok. Bohužel pak byli nuceni žít opět v socialistickém státě. Tomuto osudu se nevyhnuli ani doma. Přesto však nelitovali, že se do své vlasti vrátili a že na Volyni zanechali kdysi bohaté kvetoucí vesnice, podniky, dílny apod. Na Volyně by se již nikdy vrátit nechtěli. Na ni jen při různých příležitostech vzpomínají, tam přece prožili své mládí, kus svého plnohodnotného, činorodého života, být nebyl vždy jednoduchý a bezproblémový. Převažovaly každopádně klady nad zápor. A když vznikly v konečném období emigrace krajně obtížné poměry, především sovětské státní zřízení, vybíjovali si přece návrat do vlasti a ještě k tomu organizované, hromadné, s větším majetkem a ve větším počtu než při odchodu do ciziny. S takovou eventualitou počítali konečně již od samého počátku. Uměli si tedy po reemigraci vydobýt rovnocenné postavení s místním obyvatelstvem ve staré domovině.

V. Dufek

Velký dar pod vánoční stromeček

Druhý díl Dějin volynských Čechů právě spatřil světlo světa. Podrobnosti uvedeme v příštím čísle. výbor SCVP

Co nám to zase podsouvají?

Seznámil jsem se s historickým pojednáním Ing. Gustava Dostála Armádní generál Sergej Jan Ingr.

Na stráně 35 citované brožury je posledních pět řádků věnováno volynským Čechům. Čtiťu ... Postoj české menšiny volynských Čechů nebyl jednoznačný. Občané, s nimiž mluvili v Lucku (rozuměj ing. Ingr) měli plnou důvěru ve vyslanectví (rozuměj v Polsku), které se podíílolo zahraniční akci dr. E. Beneše, ale nikoli ve své politické vedení, které mělo blízke ke gen. Lvu Prchalovi, jenž usíloval o vojenské a politické vedení."

Jsem volynský Čech a zabývám se již desítky let dějinami naší menšiny. Dopouštím jsem však nikdy nenarazit na zmínku o tom, že by v roce 1939 navštívil gen. Ingr Volyně a sáhl volynského vojvodství Luck. Také si nepamatují, že by se kdy, kdo kompetentní o takové návštěvě zmínil. Navíc mě strašně naoko slova "občané, s nimiž mluvil v Lucku".

Ptám se s kým (připustíme-li, že tam byl) v Lucku gen. Ingr mluvil, nakolik pro něho tyto osoby byly kompetentní, aby jejich názor mohl vyřadit za názor naší volynské větve?

Tvrdit, že volynští Češi v té době měli nějaké politické vedení, je velmi diskutabilní, protože jejich zájmy, a to zejména na poli kulturním, hájila jediné Česká matice školská v Polsku (to je oficiální název) se sídlem v Lucku. Pravdou je, že v roce 1938 a v dalším začínala na ni dolehat politická situace v ČR. Proto také ihned po 15. 3. 1939 protestovala proti likvidaci ČR a vzniku protektorátu.

Postoj vol. Čechů byl vyjádřen jejich mluvčím - týdenkem Krajanské listy, který vycházel za redakce Josefa Foitky v Lucku; již 17. 3. 1939 tu vyšel článek nazvaný Msto úvodníku, kde bylo mimo jiné uvedeno, že Československo vše přestalo existovat jako samostatný stát, ale my, vol. Češi zůstaneme své staré vlasti, být je obsazena cizáky, věrní.

Redaktor tohoto týdenku Josef Foitka mohl tento článek napsat s klidným svědomím a vědomím, že hlumící názor téměř všech volynských Čechů, kteří již v předmnichovské době vyjádřili jasně a jadrně svůj postoj k sudetským Němcům a Hitlerovi a mnozí z nich se na čsl. konzulátě v Kvasilově dobrovolně hlásili do čsl. armády na obranu své staré vlasti.

O tom gen. Ingr a autor brožury ing. Dostál nic nevědí?

Na den 11. července 1939 byl svolán do Varšavy sjezd delegátů českých spolků a organizací z celého Polska. Šlo tehdy o volynské a varšavské Čechy, o nový menšinový přírůstek - Čechy z území tzv. Zaolží připojeného k Polsku, o lvoňské Čechy a Čechy usídlené v Zelově a okolí - potomky českých exulantů.

Jak píše ve svých pamětech redaktor Josef Foitka - zástupce vol. Čechů, který se tohoto sjezdu zúčastnil s pověřením České matice školské, a byl tedy plně kompetentní hovořit za tuto menšinu, začal sjezd večerní akademii. Při zvuku české hymny, která byla tato akademie zahájena, se delegáti rozplakali... Druhý den byl čistě pracovní zástupce vol. Čechů, red. J. Foitka, seznámil delegáty se stanoviskem vol. Čechů a zdůraznil, že ptájdou do odboje jediné tentráte, bude-li v čele jeho vedení dr. E. Beneš.

Tim se názorově střetl s přítomným generálem Prchalou a jeho tiskovým mluvčím dr. Kahánkem. Tento střet nakonec vyvrcholil tím, že J. Foitka odmítl dát prostor v Krajanských listech gen. Prchalovi a dr. Kahánkovi a znovu zdůraznil, že vol. Češi odmítají třístěni našeho zahraničního odboje a že budou v boji za osvobození ČR bojovat proti Německu

je pod vedením dr. E. Beneše.

Dr. Kahánků pohrozil, že založí nový odborový časopis, ale k tomu, myslitel- to vážně, už vzhledem ke vzniku války nikdy nedošlo.

Postoj vol. Čechů k uvedeným polonistům gen. Prchalovi a dr. Kahánkovi vyvrcholil tím, že na adresu dr. Kahánka vyšel v Kraňských listech článek čsl. konzula v Krakově Dr. Vladimíra Henzla, nazvaný Pane doktore Kahánka, slavník je připraven! Vycházel ze stanoviska vol. Čechů a reagoval i na vystupování Dr. Kahánka v českém vysílání polského rozhlasu v Katovicích.

Dr. Henzl, který se stal významným spolupracovníkem Kraňských listů (část svých článků publikoval pod pseudonymem Vavřínek), byl podle tvrzení Jos. Foitíka čsl. konzulem v Krakově. Ing. Svoboda tvrdí, že tím byl pan Znojenský. Zatím jsem neznoumal, kdo z nich je blíž pravdě.

Na závěr musím dodat, že jediným zástupcem vysoké čl. politiky v odboje, který rokem 1939 navštívil skutečně Volyni a Luck - navštívil sídlo České matky školské, redakci Kraňských listů, vystoupil na shromáždění Čechů, - byl čsl. velvyslanec v Polsku Dr. Juraj Slávik. USA se tak v srpnu, ihned po jeho návratu z Stalo. Kompetentní vol. Čechy informoval o situaci a clech našeho zahraničního odboje a projednal s nimi další závěry a záměry v odbojové činnosti.

Nutno ještě dodat, že v Kraňských listech, v č. 27, které vyšlo koncem července 1939, bylo zveřejněno sdělení, a to na první straně, že časopis se dává plně do služeb našeho zahraničního odboje.

Rostislav Hlaváček

Ze života volyňských Čechů. OLINKA

Na životním příběhu této krásné a jemné ženy bych chtěl přiblížit život volyňských žen. Volyňské ženy a to bez rozdílu věku, měly složitý život, zvláště v období válek a etnických bojů mezi místním obyvatelstvem. Volyňské ženy měly na starosti nejen rodinu, domácnost, hospodářská zvířata, zeleninovou a květinovou zahrádku, ale na venkově a to byla zdrcující většina, i práci na polích v zemědělství. Jak to tyto křehké bytosti zvládly, je možné jen odhadovat. I přes namáhavou a vysilující každodenní práci zůstaly jemnými ženami a matkami. Proto volyňským ženám patří naše úcta a poděkování. Jen díky volyňským ženám mohla naše menšina v zahraničí dosahovat tak vynikajících výsledků v hospodaření, výchově dětí k vlastenectví a především zachování čistého českého jazyka.

Olinka byla jednou z nich. Narodila se jí na Volyni, krátce po přestěhování rodičů z Jičinska na Volyni. Její mládí probíhalo v harmonické rodině a i když od raného mládí musela pomáhat v domácnosti a hospodářství, vyrůstala tak v pracovitou, ale křehkou a jemnou dívku. Vzorem rodinného života jí byla její matka.

V Volyni Olinky nastala první vážná změna, spojená s poznáním svého nastávajícího manžela, v té době vynavývojné funkci správce šlechtického velkostatku. Zdálo se jí, že její šťastná hvězda zazářila. Přála si vždy mít podobnou rodinu. Po narození prvního syna Rostíka a po krátké době druhého syna Svatoslava se zdálo, že její život bude probíhat bez větších výkyvů.

Schylovalo se však k 1. světové válce. Narozením tolik vztoužené dcery se uzavřela první kapitola jejího života. Nevědila jí ani život v opuštěné krajině, kde většinou s malými dětmi byla sama domů. Jen smekčí vlků v zimním období byly stále drážející a ohrožující jí i děti i na dvoře usadlosti. To vedlo nakonec ke změně zaměstnání manžela a přestěření rodiny napřít na Volyni.

První světová válka byla další kapitolou života

této rodiny. Po krátké době jsou vyhnáni z domova a zkoušejí hořky chleba tzv. bžčenč. Zlom nastal v okamžiku, kdy umírá nejstarší chlapec a za krátkou dobu druhý chlapec. To byl životní úděl, který téměř neunesla ani tato žena, ale odlišná žena. Jen dcera, která se dožadovává svého, jí pomohla překonat tuto životní tragédii.

Končila válka a Olinka, již matka druhé dcery, začala postupně se vzpamatovávat z osudových ran. Život se dostával do mýrových kolejí. Narození chlapce a další přestěhování konečně do vlastního domu a zemědělské usadlosti daly nový směr jejímu životu. V prvních letech hospodařila sama. Manžel dojížděl v podstatě jen na návštěvy rodiny, zatím stále ještě vykonával funkci správce velkostatku.

Olinka se po dvou letech narodil další chlapec. A tak se dvěma dcerkami, které již byly i její oporou v domácnosti a na zahradě, a se dvěma chlapci, žila životem s velkými starostmi, ale v harmonickém rodinném štěstí.

Leť už ubíhala a z chlapců vyrostli mladíci, kteří již zastali nejlépeji práci na polích a ve velké zahradě. Olinka, poněkud větším schýlené, se s manželem a otcem ulevilo.

Přesto je stále sledovat činnosti v rodině. Ovládá snad všechny odborné činnosti. Šije na dcery a chlapce, peče chleba a provádí odborné karmánské a jiné práce. Vejde jí k tomu i nedostatek finančních prostředků, jako mnohé jiné místní a české rodiny.

Vypukla 2. světová válka. Přechod fronty ze západu na východ a z východu na západ je další osudovou ranou i pro tuto rodinu. V bojích do základu vyhořel dům a hospodářská stavení. Zatím však příslušníci rodiny žijí.

Pro Olinku nastává nová, složitá životní situace. Její dva synové a dvě odcházející dobrovolníci do čs. zahraniční armády a na fronty.

Co asi prožívá tato žena, která již ztratila první dva syny. Prožívá to tak intenzivně, že denně dává na stůl příbory, talíře a hrncečky, stejně jako v období předchozí rodiny. Také denně se několikrát intenzivně modlí.

Válka skončila. Synové, i když ranění, se dočkali osvobození vlasti - Československa. V roce 1947 mohli svoji matku - Olinku - a své nejlépeji přivítat jako svobodní občane ve svobodné vlasti.

To je životní příběh Olinky, tak podobný životním příběhům žen na Volyni. Volyňské ženy, i přes prožití složitého života, zvláště v údobí válek a etnických bojů mezi místním obyvatelstvem zůstaly vždy jemnými ženami a matkami. Byly na Volyni a jsou i ve vlasti tmelem rodiny a rodinného života. Jim patří naše úcta a láska.

Miroslav Nováček

Krédo...

Tak - a je to rok 1999 - poslední v tomto tisíciletí. Proto mi dovoľte, abych tímto způsobem proměnil několik slov - snad mě k tomu opravňuje můj věk a zkušenosti - k naší mladé kraňské generaci.

Milí mladí přátelé,

přebírali jste po nás do svých mladých rukou osvozenou a nám nad jiné drahou republiku - vím - mnozí z vás feknou, ale i v jakém stavu - vím, není přesně taková, jakou jsme si v my i vy představovali, má mnoho nedostatků a zbytečných chyb - jako dítě, které se učí chodit. Je prostě taková jaká je a je na vás, abyste se postarali o to, abychom v ní mohli ve svobodě a demokracii žít. Buďte jednotní, nezapraťe národ, ale to neznámání. Ze musíme jednotně myslet a jednat. Organizujte se podle svého přesvědčení v různých politických stranách, máte právo promluvit svobodně, ba i hádat se, i to a tam neousahlit, vždyť tyto jsou výsady té pravé demokracie!

Přebírali jste republiku, ale i odpovědnost za ní, proto musíte napnout všechny své síly a pociťte pracovat, bez ohledu na ty vytychrale,

ještěž křédem se stal manom - peníze se staly jejich božstvem a neohlížejte se, jakým způsobem je získají.

Věřím však, že většina národa je pociťová, a nenechá se zdemolovat nenávisť a závistí, protože tyto vlastnosti mezi slušné lidi nepatří. Věřím také, že když si všichni dobře lidé podají ruce, bude dobře v naší malé, ale krásné zemi. Ať se tedy pociťová, tolerance a láska k bližnímu stahe pro vás křédem pro přísti tisíciletí.

Do Nového roku 1999 vám přeji hodně zdraví, pevné nervy, prostě - všechno nejlepší.

Václav Dubec

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Region Chomutov

U příležitosti jubilejního výročí vzniku - 80 let nového státu - se konalo v kulturním a knihovnařském středisku v Chomutově 8. setkání SČVP společně s OV SBS, kterému předsedlo již několik akcí k tomu výročí, včetně odhalení pomníku T. G. Masaryka k Masarykově náměstí v Chomutově, kterých se zúčastnili mnozí členové našeho Sdružení. Tohoto našeho setkání se zúčastnili také kraňští představitelé a etnického regionu. Setkání zahájil předseda obce legiánské p. Průšek projevem o životě T. G. Masaryka.

Hlavními hosty byli: Předseda okresního úřadu p. dr. Kulhánek, který se našich setkání zúčastňuje pravidelně.

Starosta města pan ing. Bocián a jeho zástupce pan ing. Říha, kteří pozdravili tyto setkání a přitomými byli srdečně uvítáni.

Za rakovnický region vystoupil se svým věcným projevem pan profesor Chudoba, který ukončil proslav pěknou básní k tomu výročí. Prof. Chudoba byl mezi kraňkami znám jako předseda SČV se sídlem v Zatici a také redaktor Verne Stráže v r. 1950, bohužel později muselo Sdružení ukončit svou činnost.

Rovněž další hosté měli k tomu výročí pěkné prosky. Předseda OV SBS a obce legiánské p. Zatici pan ing. výsl. pan Bartoš, náš krajan pan Kytl, který se naše setkání přijel až z Toronto, a tajemník OV SBS pan Narva.

Po oficiální části si všichni vzpomenuli a pobavili se při hude p. kapelníka Tona. Děkuji touto cestou tajemníkovi OV SBS, jako všem svým spolupracovníkům, za pomoc při uskutečnění této akce.

Za reg. Chomutov Jiřina Kačerová

Region Karlovy Vary

Slavnostní výroční beseda, konaná 28. 11. 1998 byla zároveň vzpomínkou na 130. výročí emigrace našich předků z Čech na ukrajinskou Volyni. Po uvítání všech přítomných jsme utčili minutou ticha památku našich členky, milé a skromné paní Raišy Sapronové, která odešla na věčnost. Dále jsem podala zprávu o činnosti regionu a o zasedání a sympoziu SČVP, konaném 19. 11. 1998 v Praze.

Po tomto krátkém referátu přednesla kraňka Larisa Zabranská besedu o odchodu Čechů na Volyni, kterou nabídl náš sběratel písemnosti krajan Václav Slávik:

Těžká krize hospodářská, hanebný viděcký bíd, poroba a ponížení hnaly lid náš z vlasti pryč.

V roce sedmašedesátém pozval velký ruský car do Moskvy na sjezd slovanský našich buditelů pár.

A dle buditelů českých na zvědy pak Přibyl ješ, s Orlkem pak v krátkém čase prohlédnou Volyni měš.

Do ciziny v kraj daleký, rodiny se ubíraj,

s domou se smutně loučí v zálu slzy utíraj

Trpké chvíle na počátku snáší musedl český lid, ale tvrdá česká hlava dovedla si poradit.

Před kulturou našich dědů křádey moudrý respekt mít, úřady i domorodci dovedli to ocenit.

Sedačením, chmelářem, živností a průmyslem Češi Volyni zvelebili - sblížili ji s Západem.

Dokázali takto vlasti, že ve nás češství nehyzje, že jsme věčně jeden národ, děti matky jediné!

Poté krajan a host pan Rostislav Hlaváček nám připomněl návrat Čechů z Volyně do staré vlasti a jejich ustálení, konkrétně v bývalém karlovském kraji. Také připomněl dlouhodobý sběr českých knih a časopisů a jejich postupně odesílání našim krajanům na Ukrajinu.

Krajan pan Mikuláš Šeretuk zhodnotil naši současnou situaci politickou a dodal: "... jsme velice rádi, že ve volyňských Čechách má naše země čestné a pracovitě občany a vlastence a s radostí konstatujeme, že v řaděch dělníkův, kriminálních živlů a nečestných podnikatelů nejsou člena jména našich Volyňáků. Také s uspokojením kvituje, že byla dokončena stavba pomníku malinským mučedníkům." Pan Šeretuk též připomněl 80. výročí vzniku ČR.

Po těchto projevech jsme vyslovovali bohatou tombole, snesoucí všemi účastníky, každý los vyhrál dárek (výtečné tombole přijde do pokladny regionu). A potom se rozprádlá veselá a spontánní zábava, zpívalo se česky, polsky, ruský, ukrajinsky. Velice milé nám přivítaví a pobavili manželé Václava a Helenka Vavryčukovi scénkami - parodii na staročešné námluvy.

A tak bych chtěla moc poděkovat všem důvěrníkům za pomoc při vybrání členských příspěvků, všem pilným hospodynkám za dobroty na slavnostních stolech a všem našim členům za pomoc při celoroční činnosti.

Závěrem přejeme klidné vánoce, veselého Silvestra, zdraví a spokojenost do příštího roku všem našim krajanům ve vlasti i v zahraničí. Věra Pelcová, ved. regionu,

Larisa Zabravská, členka

Severomoravský region

Nám zaslal foto přání, které rádi uveřejňujeme: Členům severomoravského regionu SCVP i všem našim krajanům v celé naší krásné vlasti a také těm ztroušeným v daleké cizině dějeje.

"Nechť se i tyto Vánoce nesou ve znamení splněných přání a radosti těch, kteří jsou Vám nejbližší.

Nechť jsou naplněny radostí z dávání a štěstím ze sdílení svého dobroho.

At nejen tyto Vánoce, ale i další dny po nich jsou naplněny láskou, pochopením a tolerancí mláde generace ke staré a starší generace k mláde.

Výbor severomoravského regionu

Z tohoto regionu nám došlo ještě toto PODEKVÁNÍ

Předsednictvo a celá čtenářská obec našeho oblíbeného "Zpravodaje" děkuje všem, kteří se podílejí na jeho vydávání a expedici.

Jen málo z nás, čtenářů, si uvědomuje, kolik času a energie si vyžaduje každé vydání nového čísla, jak potřeby někdy musí překonat naše redaktorky při vydávání a kolik mravčích práce provádí kolektiv pražských žen pod

vedením předsedkyně pražského regionu Inery Malinské a paní Kramné, než se čtenáři dostane k nám, čtenářům, na stůl.

O to více si musíme vdát jejich práce, poněvadž ji vykonávají zdarma a většinou na úkor vlastního volna.

A poněvadž se blíží konec roku, přejeme všem příjemné prožití vánočních svátků a hlavně hodně pevného zdraví a úspěchů ve společné práci nás všech v roce 1999.

Vladimír Samec, místopředseda SČVP
Při této příležitosti výbor SČVP i redaktorka děkují za všechna milá přání, která obdrželi z regionů i od některých dopisovatelů.

Také o legraci na Volyni nebyla nouze

Většina článků uveřejněných v našem Zpravodaji popisuje smutné, až někdy tragické události, málo se píše o veselých příhodách, o těch, zejména v minulých dobách, nebyla na Volyni nouze. Stejně jako v naší obci, i v ostatních se prováděly různé tkařiny a lumpárny k pobavení posluchačů.

V každé vesnici se našli jednotlivci - cholericí, kteří v důsledku nevyrovnané povahy neměli pochopení pro jakoukoliv legraci. Nechali se vyprovokovat při sebeběhání tkařině a vztekale až zuřivě na ni reagovali. To byla voda na mlýn pro některé podnikavce, kteří čekali na vhodnou příležitost, aby takovým lidem provedli lumpárny pro vlastní potěšení a pobavení okolí.

Je dokázáno, že smích je kořen života, každé zasmání prodlužuje život. V okamžiku smíchu člověk zapomíná na problémy, strasy a všechno, co ho tíží. Někdy však způsobená legrace byla na hraně možnosti a mohla mít i soudní důhry. Tě se však většinou nestávalo, nanejvýš se zúčastnění pohádali, ale pak opět tvořili navěky jednotnou hráz proti nepříteli vlivům vnějšího okolí.

Bezprostředně po osvobození se rozmožilo huštěl krádeže prasat. Aby tomu byla účinná přítrž, museli příslušníci domobran v době nočních hládek zvýšit ostražitost a sledovat nejen obytné domy, ale i hospodářské budovy, zvláště stáje pro chov prasat.

Pobec Dembrovka připomínala svým tvarem obecnou V. tisíciletí. Na každém konci hlídalovala dvoučlenná hlídka. Každou noc bylo na stráži celkem šest příslušníků. Většinou po druhé hodině v noci se hlídky scházely uprostřed obce u hasičské zbrojnice. Po zhodnocení situace v obci se rozhodlo o dalším postupu. Když byl v obci vše klid, zašlo se někdy do baráku, kde se svítilo, protože to byla neklamná zbraň. Je se tam žene samohánka.

Jednou jsme byli na ni pozváni ke kamarádovi, který s námi sloužil. Kamarád vzbudil otce, který nás pozval dál, a v mžiku byla na stole láhev. Chtěl se pochubit kvalitou svého výrobku. Pak vzbudil panínám, a ta donesla slaninu, cibuli, česnek - a začalo hodování.

Po pitkách na zdraví a vypití prvního "stakanu" najednou kamarádův otec poznal, zda nemáme chuť provést nějakou lumpárnu. Samozřejmě jsme chtěli. Dal se tedy do vykládky, jak se mu osouze (místní spekulant) chlubil, jaké si zřídil signalizační zařízení a že krádeže prasat je u něj zažehnaná. Celé zařízení spočívalo v tom, že na horní okraj dveří u chvilky připevnil drát, který vedl přes dvůr do kuchyně a zde byl napojen na zvonek. Při každém otevření dveří zvonek silně zvonil, že by vzbudil mrtvého...

Pantáta navrhl plán, že on půjde od pole přes zahradu ke chlévku, nešlápně zadem ke dveřím a pak bude otáčet naspět zámek ke svému domu. Nám poradil, abychom obostoupili udeslost a v případě volání o pomoc ze všech sil asi patnácti minutých vyrazili na dvůr. To se taky stalo. Když pantáta několikrát zalomcoval dveřmi, u chlévka a v chalupě se ozval strašný randál. Chvíli bylo ticho. Za chvíli se ale rozletole okno ve štítě domu

a z něho se ozvalo hlasité volání: "Pomóde, pomoc, zloději!" My jsme ze všech stran vyrazili na dvůr. Kamarád vběhl do zahrady, kam údajně zloděj utíkal, a vypálil tam dávku ze samopalu.

Soused slez z púdy, moc nám děkoval a chválil operativní zásah domobran. Nezapomněl podotknout, že díky mému poplašnému zařízení a rychlému zásahu domobrany má 180tíkové prase zachráněno.

S velkou radostí nás pozval do chaty, otevřel láhev samohorky a připsil si s námi na zdraví a úspěšný zásah. My jsme pokračovali v hodování - on vzal kopist na míchání těsta a šel hlídat fka: "Budte klidní, můžete zde být do rána, stejné již svítá a já do rána vydržím."

Když odešel, neudržel jsme se a propukli ve smích. Akci jsme dlouho tajili, ale jednou stejné všechno vyjde na povrch. A pak jsme měli jiné starosti: chystali jsme se na návrat do vlasti.

Po více jak padesáti letech uveřejují tuto veselou příhodu. Pokud z Vás, členů domobran, někdo žije, ať vzpomene se mnou na tuto zdařilou akci.

Dr. Vladimír Samec

Rytíři chmelového řádu

Chmelový řád byl založen na přelomu XIV. a XV. století Jeaneum Svas Peurem - vévodou Burgundským a králem Brabantským, který se narodil roku 1371 v Dijonu a byl synem Filipa z Hardi.

Přestože Burgundsko bylo v té době krajem vinné révy, posláním řádu bylo vzbudit poddané k pěstování chmele a rozkvetu chmelářství a pivovarnictví. Touto hlavní zásadou jeho udělování platí dodnes - řádem jsou každoročně vznamenáváni pěstitelé chmele, kteří dosahují mimořádných výsledků, pracovníci pivovarů, profesori vysokých škol a další osoby, které ve světě, kde se pěstuje chmel, přispěly k jeho kvalitě, množství, rozšíření a používání jako základní suroviny k dalším výrobkům.

Chmelový řád má tři stupně: rytíř, důstojník a komandér. Posledně jmenovaní je nejvyšším stupněm.

Medaile "rytíř" může být nosena na levé klopě kabátu, nositel stupně "důstojník" si může přideť zelenou stužku se dvěma hlávkami a listy chmele zlaté barvy a "komandér" může nosit zelenou stužku kolem krku a medaili na klopě. K medailím patří diplom s francouzským nápisem: "Chmelový řád založený Jeaneum Svas Peurem, narozeným v Dijonu, r. 1371". Stejný text je uváděn v angličtině a němčině. Uprostřed diplomu je uvedeno jméno vznamenaného.

Jíz řadu let je tento - dnes již mezinárodní - řád udělován Mezinárodním sdružením pěstitelů chmele. Počet občanů ČR a ČR, kteří byli od r. 1957 tímto řádem vznamenaní, se blíží dvěma stům. A mezi nimi se setkáváme i se jmény volyňských Čechů.

Prvním vol. Čechem, který byl po druhé světové válce tímto řádem vznamenan, a to v r. 1957, byl všemi Volyňáky dobře známý (dnes již zesnulý) Jaroslav Perný, rodák z Kvasilova. V roce 1959 to byl (také již zesnulý) Ladislav Špatenka z JZD Pšov u Podbořan, rodák z Moskovtšiny, v roce 1964 Ladislav Oponešský z JZD Liběšice u Litoměřic, rodák z Boratína, v roce 1965 (také již nežijící) Vladimír Piroch, předseda JZD v Zati, rodák ze Sklíně, v roce 1972 Ing. Dimitrij Antipovič, zástupce chmelářského pracovníků Výzkumného ústavu chmelářského v Zati, rodák od Zítomíru. Od Zítomíru také pochází další rytíři chmelového řádu Fedor Provazník, člen JZD Holedeč, který touto vznamenaním obdržel v roce 1974. Oba krajané od Zítomíru již nejsou mezi živými. V roce 1980 obdržel chmelářský řád Ing. Josef Beran, předseda JZD Blšany u Podbořan, rodák z malé volyňské vesničky Jezdko v roce 1989 Ing. Miloslav Pěnka z Liběšovic u Podbořan, rodák z Ulbárova.

Píšeme-li dnes historky naši menšiny, jistě do ní

patří i výše uvedení naši krajané, kteří vynikli na poli mezinárodním v pestování chmele.

Mnozí z nich působili při pestování chmele již na Volyni, kam byl chmel dovezen v minulém století panem Vaicem, rodem z Treboce. Krajana Vajec se usídlil v Hlinsku, kde také vznikl v osmdesátých letech minulého století jeden z největších českých pivovarů v Rusku - Chmel českých pěstítek na Volyni byl významným konkurentem žateckému a volyňským pěstítkel kdysi tvrdili, že byl vypokvapán a zaslán do Žatce, kde obdržel znakům věhlasného nejlepšího chmele na světě a pak jako nejvalnějšího prodáván pivovarům do celého světa. Co je na tom pravdy, nevíme, ale věříme-li starému českému přísloví, že není prochu, aby na něm bylo pravdy trochu, kdoví, jak to tenkrát šikovně obchodníci dovedli značit, aby si zajistili vysoké zisky...

Rostislav Hladěček

NAŠI JUBILANTI

Region Karlovy Vary

Své narozeniny v únoru a březnu oslaví:

P. Erps Vladimír z M. Zubovštiny bytem v Olově, 2. 2. 1999 - 70 let. P. Puler Anatol z Huto-Marjatina, bytem v K. Varech, 5. 2. - 60 let. P. Slucharčuková Tamara z M. Zubovštiny, bytem v Olově, 12. 2. - 30 let. P. Gabriel Vladimír z M. Zubovštiny bytem v Olově, 7. 3. - 70 let.

V lednu 1999 jubiliují títo naši krajané: Randa Miroslav z Velkého Oseku, bytem v K. Varech oslaví 8. 1. 70 let života. Vondráčková Lidie z M. Zubovštiny oslaví 1. 1. 60 let života.

Do dalších let hodné zdraví a spokojenosti přje za region Věra Pelcová I my chceme znovu ocenit významyrdně, kterého se dostalo panu Mikulášu Šerufukovi, zveřejněné v minulém čísle Zpravodaje a srdečně mu gratulujeme!

Za region Věra Pelcová

Region Rakovník

v tomto regionu oslavili a oslaví v tomto roce své narozeniny títo krajané:

Pi Tatjana Broumová - 76 let, 27. 10. Hofesedly P. Teodor Červenka - 81 let, 21. 9. Rakovník P. Antonín Dědek - 80 let, 7. 9. Kounov. Pi Marie Grundová - 62 let, 8. 12. Hofovický Pi Eugenie Hansalová - 61 let, 9. 12. Hofesedly P. Alexandr Hlaváč - 69 let, 12. 11. Hofesedly P. Antonín Hlaváč - 95 let, 8. 9. Jesenice. Pi Antonie Hovorková - 71 let, 1. 8. Hofesedly P. Květoslava Kinš - 49 let, 27. 8. Jesenice. P. Jaroslav Klose - 65 let, 19. 8. Chrástany. Pi Marie Korbová - 71 let, 14. 10. Čistá. Pi Václav Kovanda - 75 let, 22. 9. Kolečovské. P. Jindřich Kučera - 75 let, 2. 8. Šanov. Pi Marie Nováková - 70 let, 20. 7. Lužná. Pi Viktor Pavlíček - 65 let, 27. 10. Kolečov. Pi Jiřina Petrková - 57 let, 19. 12. Hofesedly. Pi Marie Petrychová - 67 let, 16. 7. Kaříček. P. Václav Pluhář - 78 let, 1. 9. Hofovický. Pi Marie Pokorná - 70 let, 23. 12. Hofovický. Pi Zdena Poláková - 66 let, 30. 8. Janovice. Pi Lída Polcarová - 66 let, 5. 8. Rakovník. P. Jiří Porazík - 73 let, 9. 12. Rakovník. Pi Libuše Růžičková - 71 let, 10. 8. Kolečovské. Pi Jiřina Šumilichová - 71 let, 19. 8. Kolečovské. Pi Emilie Šimánková - 65 let, 17. 11. Hofesedly. Pi Vladimír Valenta - 78 let, 16. 10. Šanov. Pi Josef Volenec - 83 let, 12. 12. Pšovky. Pi Marie Zajíčková - 68 let, 5. 8.

Důležité upozornění! Jelikož se mnozí dotazy dárců na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 7054454-018/0800. Číslo spořitelna s. r. o. - Melantrichova 5, Praha 1. Dary můžete poslat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 509, 181 00 Praha 8. Prosíme čtenáře, aby nás dary na adresu redaktorky I Duky za pochopením přeposlali na adresu: prof. MUDR. Vladimír Dufek, Na Hřebenkách 20, 150 00 Praha 5

Hofovický. Pi Marie Zajíčková - 75 let, 30. 7. Hofovický. P. Václav Porazík - 74 let, 3. 12. Kolečov.

Všem jubilantům gratulujeme a přejeme pevné zdraví do dalších let. Růžičková L., Rotková E.

Seneoromarovský region

V 1. pololetí 1999 se dožívají kulatého jubilea títo naši krajané: Brezovská Nonna, 8. 4. - 50 let. Holá Jaroslava, 13. 6. - 60 let. Zajíčková Drahomíra, 8. 6. - 60 let. Šrnek Josef, 9. 6. - 60 let. Porubový Miroslav, 15. 5. - 60 let. Marešová Marie, 26. 2. - 60 let. Cábová Irena, 5. 4. - 60 let. Bačevský Miroslav, 7. 4. - 70 let. Fialová Vlasta, 14. 5. - 60 let. Košťál Josef, 18. 4. - 70 let. Lujková Břetislava, 1. 4. - 70 let. Moravcová Jana, 1. 3. - 70 let. Ševčíková Emílie, 6. 5. - 70 let. Zajíček Emil, 5. 5. - 70 let. Kiellarová Jarmila, 9. 6. - 70 let. Kysilková Helena, 7. 4. - 70 let. Kočina Jan, 1. 5. - 80 let. Ledvína Josef, 25. 6. - 80 let.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, pevné nervy a ještě trochu touhy štěstí!

Za region Dr. Vladimír Samec a V. Dubeč

Region Žatec

28. 11. oslavil své 80. narozeniny náš člen a hospodář našeho Sdružení Josef Holec ze Žatce. Tímto mu chceme za nás všechny poděkovat za jeho neúnavnou a obětavou práci a popřát do dalších let mnoho zdraví a životního elánu.

Za vedení Marie Pánkové a Kamila Ondráčků 1. ledna v Novém roce oslaví své 90. narozeniny náš člen a krajan Jindřich Sebek z Radčevse. Mnoho zdraví a spokojenosti do dalších let za region a rodáky z Novokrajeva

K. Ondráček-Zajíček

Všem jubilantům přejeme zdraví, štěstí a optimistické do dalších let - redakce

NAŠE ŘADY OPUSTILI...

Region Žatec

V dubnu letošního roku zemřela naše členka Emílie Jidovcová z Libočan v nedožitých 64 letechpův. z Hrušovic. Upřímnou soustrast dodatečně vyjadřuje za region K. Ondráček

Region Chomutov

9. 8. 1998 zemřel ve věku nedožitých 66 let p. Vladimír Hamáček z Omešlančiny na Volyni, bytem v Mělníce. Imjémem rodiny

Marie Hamáčkové, matka

Dne 4. září zemřel náhle ve věku 64 let člen našeho regionu p. Jaroslav Běča z Novostavců na Volyni, bytem v Černicích u Hor. Jiřetína.

27. října zemřela po těžké nemoci ve věku 78 let pi Helena Korabová z Volkova na Volyni, bytem v Chomutově.

Upřímnou soustrast rodinám vyjadřuje za region J. Kačerová a A. Hloušek

Region Tachov

22. 9. 1998 zemřela krajanka Marie Velichová ve věku 75 let. pův. z Olšanky, bytem Finaov(?) - napsáno bohužel nečitelně) okr. Tachov. Upřímnou soustrast za region E. Pecová

Region Teplice

Marie Bízovská oznamuje úmrtí své sestry Libuše Krmčové z Lisovic, původem z Ledochovky, která zemřela dne 6. 10. po krátké nemoci.

Dne 19. 10. zemřel po dlouhé nemoci ve věku 79 let Vladimír Pišl z Krupky, pův. z M. Zubovštiny. Do čs. arm. sboru přestoupil z Rudé armády.

Dne 28. 11. zemřela naše nejstarší členka Ing. Marie Lešnerová ve věku 89 let z Teplíc, původem z Kvasilovic. Přes svůj vysoký věk se zúčastňovala každého setkání, každé schůze a při každé sbírce byla velmi štědrá.

Upřímnou soustrast za region

Bíčovský a členové regionu

Region Cheb

28. října zemřel ve věku 67 let náš člen p. Edvard Stolarík, bytem Fr. Lízne. Upřímnou soustrast pozůstale rodině vyjadřuje

Márcová a Pánčková

paní Miloslava Králíčková oznamuje, že její manžel Václav Králíček z Hrušovic na Volyni, nyní bytem Praha, zemřel dne 23. 11. ve svých nedožitých 70 letech.

Redakce a Výbor SČVP se připojují k projevům úcty.

DARY na Malínský pomník

Došlo nám títo opravné sdělení: Ve Zpravodaji č. 4/98 bylo uveřejněno chybně, že p. Václav Frank z Rakovníka daroval 200 Kč na pomník. Ve skutečnosti byl dárce p. Václav Frank ze Sosné čp. 2...

UPOZORNĚNÍ

Region Brno upozorňuje své členy, kteří nemají zaplacen členský příspěvek, (100 Kč), aby dlužnou částku uhradili do konce tohoto roku, jinak jim bude pozastaveno zaslání Zpravodaje.

Kučera Josef, Došlikova 41, Brno 636 00

DARY, došlé na konto SDRUŽENÍ za měsíc listopad a prosinec

Region Chomutov: Marie Hamáčková, Chomutov - 100 Kč.

Region Litoměřice: Při posvěceném setkání bylo vybráno celkem 800 Kč. Dary věnovali: Marie Urtíčov, Třebušíky - 200 Kč, Lydie Doležalová, Výchohvořov - 100 Kč a z fondu regionu - 500 Kč. Za dary srdečně děkujeme.

...A staré písně v duši znějí,
a s nimi jdou sny ještětké,
kol hlavy mé jak ve závějí
hlás tratické se rolničky...

Jaroslav Vrchálčík

Opět uplynul rok plný událostí a změn a před námi stojí poslední rok tohoto tisíciletí. Chceme Vám, milí čtenáři, popřít krásné prožití letošních Vánoc a šťastné vykrčení díto dalšího roku života.

Vaše redakce

Tiráž Zpravodaj - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občanský šéfredaktor: Věra Latzelová. Přispěvky nejsou honorovány, nevýžádané rukopisy se nevracejí. Přispěvky zasíláte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Česká pošta, s.p., odštěpným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 20. 12. 1998

Tiskne NEOSST Praha 2, Neklanova 17.